Tipiṭaka (Trojí-Koš) – význam slova '*sutta*' (přednáška ct. Dehipāgody Vijitānandy) 2011

Trojí koš neboli *Tipiṭaka* byl běžně používán ve společnosti minulé a příjemné. Termín '*Tipiṭaka*' se později používal komentátory k uvedení slova Buddhy. Je jistý stupeň zmatení, který vznikl na úkor dělení těchto tří košů. *Sutta* je nejdůležitější součástí tohoto dělení. Vysvětlením charakteru Buddhy a jeho veškerého učení, dostává termín '*sutta*' či '*suttanta*' různé definice od komentátorů v *Sumaṅgala Vilāsinī* (komentář k *Majjhima Nikāyi*). Ct. Buddhaghosa zmínil:

„Atthānaṃ sūcanato suvuttato, savanatotha sūdanato;
Suttāṇā suttasabhāgato ca, suttanti akkhātaṃ."

Dle Buddhaghosy, *sutta* může znamenat různé věci: '*atthānaṃ sūcanato*' poukazuje na význam *sutty* ve smyslu, že 'naznačuje význam' učení Buddhy. *Savanato* také definuje termín '*sutta*'. Dle něj nejjednodušší cestou k porozumnění *Dhammy* je skrze poslech. *Sutta* poskytuje význam bez zastavení, zaseknutí či přerušení; koš z vemene krávy,(?)[1] šestou definicí je *suttānaṃ* – z toho je evidentní, že '*sutta*' se vždy snaží ochránit slovo Buddhy. Poslední definice Buddhaghosy je *sabhāgato*, což znamená snášení či sbírání z jiných oblastí. Tyto definice, které byly vytvořeny Buddhaghosou nejsou jasné a dokonalé. S jistým odhadem můžeme určit, že to nebylo potvrzeno v *suttách* ani mezi ostatními komentátory.

Prof. Oliver Abenayake podává svůj vlastní názor na termín '*sutta*'. V jdnom z jeho článků tvrdí, že '*sutta*' možná vzniklo z termínu '*sukta*' používaného *Brāhmany* k uvedení části Véd jakožto *Purisa Sukta*. *Sutta* bylo vytvořeno jakožto '*su+ukta'. 'Su'* by pak byla předpona znamenající 'dokonalý' a '*ukta*' vysvětlení, výrok – pak by kompletní překlad byl 'dokonalé vyjádření'. Můžeme tedy navrhnout, že termín '*sutta*' přichází do jazyka Pāli vlivem slova '*sukta*'.

1 Původní termín je *sūdanato*, ale nenašel jsem k němu nikde překlad. Tento termín je v Páli vysvětlen v *Dīgha Nikāya Aṭṭhakathā – Sīlakkhandhavagga-Aṭṭhakathā – Ganthārambhakathā* takto: »*Sūdati cetaṃ dhenu viya khīraṃ, paggharāpetīti vuttaṃ hoti.*« Slovo '*sūdati*' jsem nenašel v žádném svém Pāli-English slovníku.